

Οδηγός Εκπαιδευτικού

Digi tal Well being

2

Oversharing

Ψηφιακά όρια: Συναίνεση, ταυτότητα και
κοινοποίηση

Σύντομη Περιγραφή:

Αυτή το μάθημα ενθαρρύνει τους εφήβους να διερευνήσουν την έννοια της ψηφιακής ταυτότητας, της συγκατάθεσης και της ιδιωτικότητας μέσα από το πρίσμα της υπερβολικής κοινοποίησης. Οι μαθητές/τριες προβληματίζονται σχετικά με τα δικαιώματα και τις ευθύνες τους στο διαδίκτυο και συνδιαμορφώνουν με σεβασμό κατευθυντήριες γραμμές για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης που εξισορροπούν την αυτονομία των εφήβων με τους συνομηλίκους και την οικογένειά τους.

Απευθύνεται σε μαθητές/τριες:

- Ηλικία: 13 έως 16 ετών
- Τάξεις: Α' Γυμνασίου - Α Λυκείου
- Τύπος Σχολείου: Γυμνάσιο/ Λύκειο
- Επίπεδο Δυσκολίας: Χαμηλό προς Μέτριο
- Διάρκεια: 40 – 45 λεπτά

Γνωστικά Πεδία

- Διαχείριση δεδομένων
- Ψηφιακές ταυτότητες
- Ψηφιακός εγγραμματισμός

Προαπαιτούμενες Γνώσεις

- Βασική κατανόηση του διαδικτύου και των μέσων κοινωνικής δικτύωσης
- Κάποια εμπειρία στην τάξη σε θέματα όπως η προστασία της ιδιωτικής ζωής, η συναίνεση και η επικοινωνία με σεβασμό.
- Κάποια εμπειρία στην τάξη σε θέματα όπως η

Μαθησιακοί Στόχοι & Δεξιότητες

Στόχοι:

- Να αξιολογούν τον αντίκτυπο που μπορεί να έχουν οι αναρτήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης στην ιδιωτικότητα των εφήβων
- Να κατανοήσουν το δικαίωμα των εφήβων στην ψηφιακή ταυτότητα και την ιδιωτικότητα

Άλλες Δεξιότητες (Διεπιστημονικές):

- Ενσυναίσθηση και επικοινωνία
- Ηθικός αναστοχασμός
- Κριτική και δημιουργική σκέψη

Οδηγίες

Προετοιμασία

(π.χ. εγκατάσταση λογισμικού, εκτύπωση υλικών):

- Δοκιμάστε ότι δουλεύουν σωστά ο βιντεοπροβολέας/οθόνη και το Wi-Fi πριν από το μάθημα. Προφορτώστε όλες τις διαφάνειες, τις εικόνες και τις σελίδες επίδειξης.
- Βεβαιωθείτε ότι υπάρχει χώρος για να μετακινηθούν οι μαθητές/τριες προς την δεξιά ή αριστερή πλευρά της αίθουσας για το μίνι debate (διαξιφισμό).
- Τοποθετήστε τα θρανία έτσι ώστε τέσσερις μαθητές/τριες (είναι δυνατές και οι μικρότερες ομάδες) να μπορούν να συγκεντρωθούν για τη δραστηριότητα της συμφωνίας κοινοποίησης στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης.
- Αν οι συσκευές δεν είναι αξιόπιστες, εκτυπώστε τα φύλλα εργασίας και έχετε έτοιμα post-it ως εφεδρεία.
- Παρέχετε ένα αντίγραφο του Παραρτήματος 1 - Συμφωνία για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για κάθε μαθητή/τρια στα θρανία τους (εάν δεν τρέξετε αυτήν τη δραστηριότητα ψηφιακά)
- Προαιρετικά - παρέχετε ένα αντίγραφο του Παραρτήματος 2 - Παραδείγματα προτροπών και αρχές προτάσεων σε κάθε ομάδα. Εναλλακτικά, αυτά μπορούν να προβληθούν στην οθόνη ή να γραφτούν στον πίνακα.

Υλικό

Υλικό εξοπλισμού (Hardware):

- Δεν απαιτείται άλλος εξοπλισμός πέρα από τάμπλετ ή υπολογιστές για την ψηφιακή εκτέλεση της δραστηριότητας, εάν το επιθυμείτε.

Λογισμικό (Software):

- Λειτουργικά συστήματα για την αλληλεπίδραση με τους/τις μαθητές/τριες και πρόσβαση στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο.

Πρόσθετα υλικά:

- Παράρτημα 1 - Συμφωνία για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης
- Παράρτημα 2 - Παραδείγματα προτροπών και αρχές προτάσεων για τη συμφωνία για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (προαιρετικό)
- Παράρτημα 3 - Διαφάνεια για τη συζήτηση σχετικά με τη συγκατάθεση (απόσπασμα της Unicef)
- Στυλό, μαρκαδόρους, μεγάλο χαρτί/χαρτόνι για τις ομαδικές συμφωνίες, post-it (αν δεν κάνετε την τελευταία δραστηριότητα ψηφιακά)

Περιεχόμενο (Βήματα και ενότητες)

Εισαγωγή

Καλωσόρισμα και πλαισίωση

(5 λεπτά)

“Καλημέρα παιδιά! Σήμερα θα ασχοληθούμε με την υπερβολική κοινοποίηση στο διαδίκτυο. Πείτε μου αν μπορείτε όλοι/όλες να δείτε τη διαφάνεια/παράρτημα 3”.

Εμφάνιση εικονικής ανάρτησης: ‘Δεν θα μπορούσα να είμαι πιο περήφανος - ο Γιάννης έσκισε στο διαγώνισμα ιστορίας! 🏆 92 %!’

Ας κάνουμε μια γρήγορη δημοσκόπηση - όσοι/ες συμφωνείτε με το να μοιραζόμαστε τέτοιες δηλώσεις για τρίτους, χωρίς να τους ρωτάμε πρώτα ας σηκώσουν το χέρι τους ψηλά. Όσοι/ες διαφωνούν, ας βάλουν το χέρι τους στο πλάι.”

Εάν κάνετε τη δραστηριότητα ψηφιακά ζητήστε από τους μαθητές/τριες να χρησιμοποιήσουν το emoji του αντίχειρα προς τα πάνω ή προς τα κάτω, ώστε να εμφανιστεί στην οθόνη.

Θεωρητικό υπόβαθρο για εκπαιδευτικούς

Για το μάθημα αυτό, φανταστείτε τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ως ένα μεγάλο λεύκωμα που υπάρχει στο διαδίκτυο. Οι φίλοι, οι γονείς, τα αδέρφια, οι θείες και οι θείοι συχνά προσθέτουν φωτογραφίες, ιστορίες και περήφανες στιγμές σε αυτό το βιβλίο. Οι περισσότεροι κοντινοί μας άνθρωποι κάνουν αναρτήσεις επειδή μας συμπαθούν και μας εκτιμούν και θέλουν να γιορτάσουν σημαντικά ορόσημα. Αλλά οι έφηβοι βλέπουν αυτό το λεύκωμα διαφορετικά. Έρευνα του Digital Wellness Lab, ενός μη κερδοσκοπικού ερευνητικού κέντρου που εδρεύει στο νοσοκομείο παιδών της Βοστώνης των ΗΠΑ και είναι αφιερωμένο στην προώθηση υγιών, ισορροπημένων και τεκμηριωμένων ψηφιακών εμπειριών για τους νέους από τη βρεφική ηλικία έως τη νεαρή ενηλικίωση, τόνισε ότι πάνω από το 60% των εφήβων θα ήθελαν να έχουν περισσότερο έλεγχο στο τι δημοσιεύουν οι άλλοι για αυτούς. Αυτό που για κάποιον άλλον μοιάζει με υπερηφάνεια ή ευτυχία μπορεί να μοιάζει ντροπιαστικό, παρεμβατικό, επικίνδυνο και παραβιαστικό για ένα νεαρό άτομο που οικοδομεί μια ανεξάρτητη ταυτότητα.

Αυτό φέρνει στο προσκήνιο την έννοια της ψηφιακής συναίνεσης. Ακριβώς όπως οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να πουν ναι ή όχι πριν κάποιος δανειστεί τα ρούχα τους, έτσι και οι άνθρωποι έχουν το δικαίωμα να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν πριν κάποιος δημοσιεύσει μια φωτογραφία ή μια προσωπική ιστορία για αυτούς στο διαδίκτυο. Το δικαίωμα αυτό υποστηρίζεται από το άρθρο 12 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα του Ανθρώπου, το οποίο λέει ότι οι νέοι πρέπει να έχουν λόγο σε θέματα που τους αφορούν, και από το άρθρο 16 που προστατεύει την ιδιωτική ζωή κάθε παιδιού.

Ένα βασικό συμπέρασμα για τους εφήβους είναι ότι η συγκατάθεση στο διαδίκτυο αντικατοπτρίζει τη συγκατάθεση εκτός διαδικτύου, καθώς πρέπει να είναι ενημερωμένη, εθελοντική και συνεχής, πράγμα που σημαίνει ότι αλλάζει ανάλογα με τα συναισθήματα και τις απόψεις του ατόμου που αντιπροσωπεύει. Μπορούν να αλλάξουν γνώμη, να θέσουν όρια και να περιμένουν από τους ενήλικες να τα σεβαστούν. Όταν οι άνθρωποι ασκούν μαζί την ψηφιακή συναίνεση, η υπερβολική κοινοποίηση μετατρέπεται σε συζήτηση αντί να είναι ένας μονόδρομος δραστηριοτήτων.

Υλοποίηση

Μίνι-debate (διαξιφισμός)

(15 λεπτά)

«Τώρα θα ήθελα να συζητήσουμε τις σκέψεις και τα συναισθήματά μας σχετικά με το εξής:

Φανταστείτε ότι κάποιος δημοσίευσε μια φωτογραφία σας και δεν σας αρέσει. Όσοι πιστεύουν ότι αυτό ήταν εντάξει, παρακαλώ να μετακινηθούν στη δεξιά πλευρά της αίθουσας. Οι υπόλοιποι να πάνε στην αριστερή πλευρά της τάξης.

Αφήστε 2 λεπτά στους/στις μαθητές/τριες να μετακινηθούν. Προετοιμαστείτε εκ των προτέρων για να διασφαλίσετε ότι υπάρχει ο απαραίτητος χώρος.

“Τώρα θα ήθελα να συζητήσετε στην ομάδα σας μερικούς από τους λόγους για τους οποίους μπορεί να είναι εντάξει όταν κάποιος τρίτος δημοσιεύει κάτι για εσάς (απευθυνθείτε στη δεξιά πλευρά της τάξης) και μερικούς από τους λόγους για τους οποίους πιστεύετε ότι εσείς έχετε δικαίωμα στην ιδιωτικότητα και στις αποφάσεις (απευθυνθείτε στην αριστερή πλευρά της τάξης). Θα σας δώσω 5 λεπτά για να σκεφτείτε 2 ή 3 στοιχεία που θα θέλατε να μοιραστείτε με την τάξη”.

Σε περίπτωση που υπάρχουν δυσκολίες, παρατίθενται παρακάτω παραδείγματα:

Υπέρ της κοινοποίησης:

- Το να μοιράζονται στιγμές με άλλους όπως, πάρτι γενεθλίων, σχολικές εκδρομές ή αστεία βίντεο, βοηθάει τους ανθρώπους να αισθάνονται συνδεδεμένοι και ενταγμένοι; Αν ναι, γιατί; Αν όχι, γιατί; Σκεφτείτε πώς οι άνθρωποι χρησιμοποιούν τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης για να γιορτάσουν ή να θυμηθούν κοινές εμπειρίες.
- Εάν το άτομο που έκανε την ανάρτηση είχε καλές προθέσεις (π.χ. να σας γιορτάσει ή να δείξει την εκτίμησή του), αυτό το κάνει πιο αποδεκτό; Έχει η πρόθεση τόση σημασία όσο και η άδεια;
- Υπάρχουν φορές που νιώθετε φυσιολογικό ή αναμενόμενο να συμμετέχετε στην ανάρτηση κάποιου άλλου (π.χ. ομαδικές φωτογραφίες, εργασίες της τάξης); Πού τραβάμε τη γραμμή μεταξύ του τι είναι δημόσιο και του τι πρέπει να είναι ιδιωτικό;

Κατά της κοινοποίησης:

- Πώς θα νιώθατε αν κάποιος δημοσίευε μια φωτογραφία ή μια ιστορία για εσάς χωρίς να σας ρωτήσει; Θα έκανε διαφορά αν ήταν ντροπιαστικό ή πολύ προσωπικό;
- Ποιος αποφασίζει τι είναι εντάξει να μοιραστεί κάποιος για εσάς στο διαδίκτυο - εσείς, οι φίλοι σας, η οικογένειά σας, το σχολείο σας; Γιατί; Είναι δίκαιο για τους άλλους να παίρνουν αυτή την απόφαση χωρίς τη δική σας συμβολή;
- Μπορεί κάτι που κοινοποιείται στο διαδίκτυο να επηρεάσει τη φήμη, τα συναισθήματα ή την ασφάλειά σας αργότερα; Γιατί αυτό μπορεί να σας δίνει το δικαίωμα να ελέγχετε την ψηφιακή σας παρουσία;

Αφήστε να περάσουν πέντε λεπτά και, στη συνέχεια, ζητήστε από μαθητές/τριες από κάθε πλευρά της τάξης να μοιραστούν τις απόψεις τους. Εάν ο χρόνος το επιτρέπει, επιτρέψτε τον αντίλογο. Καταγράψτε όλα τα σημεία σε έναν πίνακα/μία οθόνη.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να θυμάστε ότι έχετε δικαιώματα σχετικά με τα δικά σας δεδομένα και το τι λέγεται για εσάς, όπως θα δούμε παρακάτω.

Συμφωνία για κοινοποιήσεις στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

(15 λεπτά)

“Τώρα θα σας χωρίσω σε μικρότερες ομάδες και θα αναπτύξετε από κοινού μια συμφωνία κοινής χρήσης των μέσων κοινωνικής δικτύωσης. Πρόκειται για ένα απλό σύνολο κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με το πώς θέλουμε οι άλλοι να αντιμετωπίζουν τις φωτογραφίες, τα βίντεο και τις προσωπικές μας στιγμές στο διαδίκτυο. Αυτό περιλαμβάνει τι είναι εντάξει να δημοσιεύουμε και τι όχι, διότι ο σεβασμός στο διαδίκτυο ξεκινά με το να ρωτάμε.

Ρωτήστε τους μαθητές/τριες (για να τους κάνετε να σκεφτούν) - αφήστε τους να σηκώσουν τα χέρια τους:

- Πώς θα νιώθατε αν κάποιος δημοσίευε μια φωτογραφία σας χωρίς να σας ρωτήσει;
- Σας έχει τύχει ποτέ να σας ταγκάρουν σε κάτι που σας έκανε να νιώσετε άβολα;

Μπορείτε να μοιραστείτε στην οθόνη ή τον πίνακα, το Παράρτημα 1 (Συμφωνία για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης) με τα δείγματα αρχών προτάσεων και τις προτροπές που μπορούν να δημιουργήσουν.

‘Μοιραζόμαστε τις ζωές μας στο διαδίκτυο, αλλά δεν είναι καλό να κοινοποιούνται τα πάντα. Οφείλουμε να οικοδομήσουμε ψηφιακό σεβασμό. Όπως ακριβώς θέλουμε οι άνθρωποι να ρωτούν πριν δανειστούν τα πράγματά μας, έτσι θα πρέπει να ρωτούν πριν δημοσιεύσουν φωτογραφίες ή ιστορίες για εμάς”.

Ο/Η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να χρησιμοποιήσει το πρότυπο που έχει ήδη συμπληρωθεί και οι μαθητές/τριες να συμπληρώσουν συγκεκριμένες απαντήσεις. Εναλλακτικά, το παρακάτω περιεχόμενο μπορεί να τοποθετηθεί σε ένα φυλλάδιο (βλ. Παράρτημα 2) στα θρανία για να το εξετάσουν οι μαθητές/τριες (ή ψηφιακά για να έχουν πρόσβαση) και να το συζητήσουν και να σκεφτούν τι θέλουν να συμπεριληφθεί καθώς δημιουργούν το δικό τους.

Αρχές προτάσεων

- Πριν δημοσιεύσω μια φωτογραφία σου, θα...
- Αν κάποιος από τους φίλους ή τα μέλη της οικογένειάς μου πει όχι στην κοινοποίηση, ...
- Για να διατηρήσουμε την τοποθεσία μας ιδιωτική, συμφωνούμε να...
- Όταν γιορτάζουμε τα επιτεύγματά μας στο διαδίκτυο, θα...

Δείγματα προτροπών

Συναίνεση Πρώτα

- Έλεγχος tags: Θα στέλνω ένα γρήγορο μήνυμα προτού επισημάνω κάποιον σε μια φωτογραφία ή ένα βίντεο
- Εμφανίσεις σε story: Αν ο/η φίλος/η μου είναι ορατός/ή σε ένα 24ωρο Story, θα του/της δείξω πρώτα το κλιπ και θα περιμένω να μου πει OK πριν το δημοσιεύσω
- Όχι μυστικά φίλτρα: Δεν θα δημοσιεύσω φιλτραρισμένες ή επεξεργασμένες φωτογραφίες φίλων που θα μπορούσαν να τους φέρουν σε δύσκολη θέση χωρίς να τους ρωτήσω πρώτα

Περιορισμός των αναγνωριστικών

- Θόλωση: Αν το λογότυπο/επωνυμία του σχολείου μας ή ο αριθμός του σπιτιού βρίσκεται στο φόντο, θα το κόψω ή θα το θολώσω πριν την ανάρτηση
- Όχι τοποθεσίες σε πραγματικό χρόνο: Θα περιμένω μέχρι να φύγουμε από μια εκδήλωση για να δημοσιεύσω πού ήμασταν
- Κανόνας για το μικρό όνομα μόνο: Στο κείμενο πρέπει να χρησιμοποιώ μικρά ονόματα (ή ψευδώνυμα/emojis) αντί για πλήρη ονόματα

Δύναμη βέτο

- Άμεσο κατέβασμα: Αν κάποιος γράψει «παρακαλώ διαγράψτε» στα σχόλια ή στα DMs, θα αφαιρέσω την ανάρτηση εντός μίας ώρας
- Επιλογή Επεξεργασίας αντί της Διαγραφής: Οι φίλοι μπορούν να ζητήσουν αλλαγή κειμένου ή κάλυψή τους με emoji αντί να διαγράψω ολόκληρη την ανάρτηση, και θα το κάνω
- Δεν χρειάζονται εξηγήσεις: Ένα αίτημα βέτο δεν χρειάζεται ποτέ λόγο, συγγνώμη ή διαπραγμάτευση, καθώς ο σεβασμός προηγείται
- Κανόνας ομαδικής φωτογραφίας: Όλα τα άτομα σε μια ομαδική φωτογραφία πρέπει να είναι ευχαριστημένα με αυτήν και ακόμα και ένα μόνο «όχι» σημαίνει ότι δεν δημοσιεύω

Επιλογές ιδιωτικής κοινής χρήσης

- Πρώτα ο στενός κύκλος: Αν μια δημοσίευση μοιάζει προσωπική (ημερολόγια, εσωτερικά αστεία, οικογενειακές στιγμές), προεπιλέγω τη λίστα των στενών φίλων
- Έλεγχος άμεσων μηνυμάτων: Αναρωτιέμαι «Θα ήταν καλύτερο αυτό ως DM (Προσωπικό μήνυμα);» πριν δημοσιεύσω κάτι ευαίσθητο.

Θετική πλαισίωση

- Επικεντρωθείτε στα καλά: Γιορτάστε τις καλές ιστορίες χωρίς να δημοσιεύετε χρόνους ή προσωπικά στατιστικά στοιχεία
- Συγχαρητήρια χωρίς πίεση: Χρησιμοποιήστε ενθαρρυντικές λεζάντες αντί να μοιράζετε αποτελέσματα εξετάσεων ή βαθμολογίες
- Ευγενικές επεξεργασίες: Αν μοιράζετε φωτογραφίες πριν και μετά, πάρτε έγκριση και αποφύγετε αρνητικές εκφράσεις για το «πριν»

Σημειώστε ότι τα παραπάνω είναι απλά παραδείγματα - μπορούν να τροποποιηθούν και να δημιουργηθούν πολλά επιπλέον.

Θέστε την ερώτηση: “Τι γίνεται αν κάποιος αλλάξει γνώμη σχετικά με την ανάρτηση/μη ανάρτηση;”

‘Θα ήθελα τώρα η κάθε ομάδα να επισημάνει έναν κανόνα που σκέφτηκε και να εξηγήσει γιατί έχει σημασία. Μπορείτε να σκεφτείτε πόσο ασφαλή σας κάνει να αισθάνεστε ή τι λέει στους άλλους για εσάς για το οποίο νιώθετε ή δεν νιώθετε άνετα”.

Συμπεράσματα και μελλοντικές προοπτικές:

Συναίνεση και κλείσιμο

(10 λεπτά)

Προβολή στην οθόνη ή τον πίνακα του αποσπάσματος της UNICEF/Παράρτημα 3:

«Όταν μοιραζόμαστε πράγματα για τους [άλλους] στο διαδίκτυο χωρίς να τους εμπλέκουμε... χάνουμε την ευκαιρία να διδάξουμε τη συναίνεση».

Ζητήστε από τους/τις μαθητές/τριες να αφιερώσουν ένα λεπτό για να σκεφτούν πάνω σε αυτό και να γράψουν στη συσκευή τους ή το τετράδιό τους τι σημαίνει γι' αυτούς/τες η ψηφιακή συναίνεση και στη συνέχεια ζητήστε από 3-4 μαθητές/τριες να μοιραστούν τις σκέψεις τους.

‘Να θυμάστε, δεν πειράζει να έχετε όρια και πράγματα με τα οποία νιώθετε ή δεν νιώθετε άνετα. Αν δεν σας αρέσει να μοιράζονται άλλοι άνθρωποι πράγματα για εσάς στο διαδίκτυο, πείτε το τους. Το θέμα είναι να κάνετε μια συζήτηση, όχι να σιωπαίνετε”.

Προαιρετικές πρόσθετες πληροφορίες για τους/τις μαθητές/τριες σε περιπτώσεις που κάποιος δεν συμφωνεί μαζί τους ή το εκλαμβάνει με λάθος τρόπο:

“Μερικές φορές, όταν δηλώνετε σε άλλους τα όριά σας, όπως το να τους ζητάτε να μην δημοσιεύουν φωτογραφίες σας ή να μοιράζονται πράγματα για εσάς στο διαδίκτυο, μπορεί να μην καταλαβαίνουν ή ακόμα και να σας κοροϊδεύουν. Αυτό μπορεί να το αισθανθείτε ως άδικο ή εκνευριστικό. Αυτό, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι δεν πρέπει να μιλάτε.

Αν κάποιος αντιδράσει άσχημα, μπορείτε να κάνετε τα εξής:

- Μείνετε ήρεμοι και ξεκάθαροι. Πείτε “Δεν προσπαθώ να γίνω αγενής, απλώς δεν αισθάνομαι άνετα με αυτό ή είναι σημαντικό για μένα, ακόμη και αν δεν είναι μεγάλη υπόθεση για εσένα”.
- Επαναλάβετε τα όριά σας, αν χρειαστεί. Οι άνθρωποι δεν τα αντιλαμβάνονται πάντα με την πρώτη. Μπορείτε να τους υπενθυμίσετε ευγενικά ότι είπατε ότι δεν θέλετε να το μοιραστείτε και να τους ζητήσετε να το διαγράψουν/μην το δημοσιεύσουν.
- Μπορείτε να μιλήσετε με έναν ενήλικα που εμπιστεύεστε. Αν κάποιος συνεχίζει να αγνοεί τα συναισθήματά σας, δεν χρειάζεται να το αντιμετωπίσετε μόνοι/ες σας. Μπορείτε να μιλήσετε σε έναν εκπαιδευτικό, γονέα ή άλλο ενήλικα που εμπιστεύεστε. Αυτοί μπορούν να σας βοηθήσουν και να σας στηρίξουν.
- Επιλέξτε ποιον/α εμπιστεύεστε. Αν κάποιος δεν σέβεται τις επιθυμίες σας online ή offline, δεν πειράζει να απομακρυνθείτε λίγο από αυτόν. Οι άνθρωποι που νοιάζονται για εσάς θα σας ακούσουν, ακόμη και αν δεν συμφωνούν.

Το βασικό μήνυμα είναι “το να νιώθετε άνετα έχει σημασία”. Δεν χρειάζεται να συμφωνείτε σε όλα, αλλά οι άνθρωποι θα πρέπει και πάλι να σέβονται τα όριά σας, ειδικά όταν πρόκειται για τις προσωπικές σας πληροφορίες ή τη φωτογραφία σας που βρίσκεται στο διαδίκτυο. Το να μιλήσεις δεν σημαίνει ότι είσαι δύσκολος/η, αλλά ότι έχεις αυτοπεποίθηση και φροντίζεις τον εαυτό σου”.

Επεκτάσεις ή διαφοροποίηση / Περαιτέρω ιδέες:

Στους/στις προχωρημένους μαθητές/τριες, μπορείτε να βάλετε να συντάξουν μια Χάρτα Ψηφιακών Δικαιωμάτων για εφήβους-φίλους, ζητώντας τους να διερευνήσουν τις νόμιμες ηλικίες ψηφιακής συναίνεσης σε διάφορες χώρες.

Για την υποστήριξη των μαθητών/τριών που μπορεί να χρειάζονται πρόσθετη καθοδήγηση, θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν υποδείγματα συμφωνιών με κενές προτροπές και να επιτραπεί ο προφορικός και όχι ο γραπτός προβληματισμός.

Μια δραστηριότητα επέκτασης θα μπορούσε να βάλει τους/τις μαθητές/τριες να σχεδιάσουν μια αφίσα ψηφιακής συναίνεσης χρησιμοποιώντας το Canva και να τη μοιραστούν με το υπόλοιπο σχολείο.

Μόλις ολοκληρωθεί η συμφωνία συναίνεσης, οι μαθητές/τριες θα μπορούσαν να ενθαρρυνθούν να επαναλάβουν την άσκηση στο σπίτι ή ακόμη και να δημιουργήσουν μια συμφωνία συναίνεσης με όλη την τάξη που θα αναρτηθεί στον τοίχο του σχολείου.

Πρόσθετες πηγές

- Ιστοσελίδα του [Digital Wellness Lab](#), ενός μη κερδοσκοπικού ερευνητικού κέντρου που επικεντρώνεται στην ασφάλεια στο διαδίκτυο.
- Άρθρο [UNICEF](#) για το sharenting που παρέχει συμβουλές για τους γονείς
- Barnes, R. & Potter, A. (2021). Sharenting and parents' digital literacy: an agenda for future research. *Communication research and practice*, 7(1), 6-20.
- Marasli, M., Suhendan, E., Yilmazturk, N. H. & Cok, F. (2016). Parents' shares on social networking sites about their children: Sharenting. *The Anthropologist*, 24(2), 399-406.

Παράρτημα 1 - Συμφωνία για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης

Σημείωση: Σημειώστε ότι αυτό είναι απλώς ένα παράδειγμα προτύπου - μπορείτε να επιτρέψετε στους μαθητές/στις μαθήτριες να σχεδιάσουν τις δικές τους εκδόσεις.

Συμφωνούμε να χρησιμοποιήσουμε αυτό το έγγραφο για να ορίσουμε σαφείς, σεβαστές οδηγίες για την κοινοποίηση στιγμών στο διαδίκτυο, προστατεύοντας το απόρρητο, την ασφάλεια και τα συναισθήματα όλων.

Λίστα ελέγχου συγκατάθεσης

Ενέργεια	Ρωτήσατε πρώτα;	Σημειώσεις
Δημοσίευση φωτογραφίας κάποιου/ας		
Μοιραστείτε μια προσωπική ιστορία		
Τοποθεσία προσθήκης ετικετών (π.χ. σπίτι, σχολείο)		
Κοινή χρήση επιτευγμάτων (βαθμοί, βραβεία)		
Ζωντανή μετάδοση κοινωνικών εκδηλώσεων		

Κανόνας: Αν κάποιος ελέγξει το Χ, η δημοσίευση δεν κοινοποιείται.

Διασφαλίσεις απορρήτου

1. Θα αποφύγουμε την ανάρτηση ακριβών διευθύνσεων, ονομάτων σχολείων, ημερήσιων προγραμμάτων ή εγγράφων που εμφανίζουν προσωπικά δεδομένα.
2. Κατά την κοινή χρήση επιτευγμάτων, θα χρησιμοποιούμε γενική γλώσσα αντί για φωτογραφίες καρτών αναφοράς.
3. Θα ελέγχουμε τακτικά τις ρυθμίσεις απορρήτου στις πλατφόρμες μας.

Δικαίωμα αρνησικυρίας/Άσκηση βέτο

Οποιοσδήποτε μπορεί να ζητήσει την επεξεργασία ή την κατάργηση μιας ανάρτησης ανά πάσα στιγμή - χωρίς ερωτήσεις.

Αν κάποιος/α αισθανθεί άβολα μετά τη δημοσίευση, δεσμευόμαστε να καταργήσουμε ή να επεξεργαστούμε το περιεχόμενο εντός Χ ωρών.

Θετικές επιλογές κοινής χρήσης

- Χρησιμοποιήστε ιδιωτικές ομάδες ή απευθείας μηνύματα για προσωπικό περιεχόμενο.
- Γιορτάστε ορόσημα με φίλτρα ιστορίας που κρύβουν ευαίσθητες λεπτομέρειες φόντου.
- Ρωτήστε αν η δημοσίευση θα μπορούσε να φέρει σε δύσκολη θέση κάποιον/α πριν από τη δημοσίευση.

Αποσύνδεση

Όνομα	Υπογραφή	Ημερομηνία
Άτομο Α		
Άτομο Β		
Άτομο Γ		
Άτομο Δ		

Ημερομηνία αναθεώρησης

Θα επανεξετάσουμε και θα ενημερώσουμε αυτήν τη συμφωνία σχετικά με:
_____ (προτείνουμε κάθε 6 μήνες).

Παράρτημα 2 - Παραδείγματα προτροπών και αρχές προτάσεων για τη συμφωνία για τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης (προαιρετικό)

Εκκινητές προτάσεων

- Πριν δημοσιεύσω μια φωτογραφία σας, θα...
- Εάν ένας από τους φίλους ή τα μέλη της οικογένειάς μου πει όχι στην κοινή χρήση, θα...
- Για να διατηρήσουμε την τοποθεσία μας ιδιωτική, συμφωνούμε να...
- Όταν γιορτάζουμε τα επιτεύγματα στο διαδίκτυο, θα...

Δείγματα προτάσεων

- 1.** Πρώτα η συναίνεση: Οι φίλοι και τα μέλη της οικογένειας πρέπει να ζητήσουν και να λάβουν σαφή άδεια πριν δημοσιεύσουν οποιαδήποτε φωτογραφία, βίντεο ή ιστορία που περιλαμβάνει άλλο άτομο.
- 2.** Περιορισμός αναγνωριστικών: Οι δημοσιεύσεις δεν πρέπει να περιλαμβάνουν ονόματα σχολείων, ακριβείς τοποθεσίες ή προσωπικά στοιχεία επικοινωνίας.
- 3.** Δικαίωμα βέτο: Οποιοσδήποτε μπορεί να ζητήσει την επεξεργασία ή την αφαίρεση μιας ανάρτησης ανά πάσα στιγμή, χωρίς ερωτήσεις.
- 4.** Επιλογές ιδιωτικής κοινοποίησης: Εξετάστε το ενδεχόμενο κοινοποίησης σε ιδιωτική ομάδα ή άμεσο μήνυμα όταν το περιεχόμενο αισθάνεται προσωπικό.
- 5.** Θετικό πλαίσιο: Επισημάνετε τα επιτεύγματα χωρίς να αποκαλύψετε ευαίσθητες λεπτομέρειες (π.χ. "Εξαιρετική δουλειά στις εξετάσεις σας!" αντί να δημοσιεύσετε την πλήρη κάρτα του ελέγχου).

**Παράρτημα 3 - Διαφάνεια για τη συζήτηση σχετικά με τη συγκατάθεση
(απόσπασμα της Unicef)**

**«Όταν μοιραζόμαστε πράγματα
για τους [άλλους] στο διαδίκτυο
χωρίς να τους εμπλέκουμε...
χάνουμε την ευκαιρία να
διδάξουμε τη συναίνεση.»**